

A G O R A

HET THEATER
VAN DE DUITSTALIGE
GEMEENSCHAP VAN BELGIË

AGORA Theater

AARD APPEL SOEP

Door iedereen vanaf 6 jaar

Agora Theater en Laika

© Paul Bond - Piglet's
First Beauty Pageant
www.paulbond.com

BOND

Aardappelsoep

Beste leerkracht,

Binnenkort komt u met uw leerlingen kijken naar de voorstelling Aardappelsoep, een coproductie van Laika en het Agora Theater. Om de leerlingen voor te bereiden op het theaterbezoek en om de voorstelling achteraf in de klas te bespreken, stelde Laika deze bundel samen. Daarin vindt u informatie over de voorstelling en de thema's. Ook geven we een aantal tips over hoe u met de voorgestelde thema's in de klas aan de slag kunt gaan.

De informatie in deze map is enkel een hulpmiddel. Een inspiratiebron. U hoeft uiteraard niet elk item te behandelen. U kan er uit plukken wat u nodig acht om de leerlingen toe te leiden naar de voorstelling, of na afloop samen met hen door te nemen wat ze hebben beleefd. Een goed voorbereid publiek is een aandachtig, nieuwsgierig en betrokken publiek. Dit is een eerste voorwaarde om het bijwonen van een voorstelling tot een inspirerende, verrijkende ervaring te maken.

Mocht u nog vragen hebben, dan kan je die mailen naar agora@agora-theater.net. We horen graag de reacties van de leerlingen op de voorstelling; deze kunnen naar hetzelfde adres worden gemaild.

Hartelijke groet,

Het Agora Theater

OVER DE VOORSTELLING

Aardappelsoep is een coproductie van Laika en Agora Theater, het Theater van de Duitstalige Gemeenschap van België. Omdat voedsel en verhalen in allerlei combinaties Laika's merk zijn, klopte Agora Theater aan met de vraag om de creatie samen te maken. De voorstelling bestond en toerde al eerder, zij het uitsluitend in het Frans en in het Duits. Wat Laika en Agora Theater samen maakten, bouwt verder op de oorspronkelijke versie maar verschilt hier ook van op tal van punten.

Een mevrouw is door het ministerie van gezondheid aangesteld om op school aan de kinderen te tonen hoe je gezond en lekker kan eten. Haar missie is: soep maken in de klas. Het is haar eerste werkdag. Ze heeft alles bij de hand – keukengerei én verse groenten – om haar taak tot een goed einde te brengen. Maar het recept dat ze meekreeg vindt ze nogal flets en weinig avontuurlijk. Ze besluit een soep te maken op haar eigen manier. Eén van de ingrediënten – aardappelen – doet haar denken aan Milena en haar varkentje. Milena groeide op in Kroatië. Ze was zeven toen in haar land een oorlog uitbrak. Terwijl de mevrouw de soep bereidt, komen mét de groenten en de geuren de herinneringen terug: verhalen over Milena en haar familie, over de oorlog en de hongerjaren en over het varkentje Sonja waaraan ze zeer gehecht was... Wanneer haar verhaal is afgelopen, is ook de soep klaar om te worden geserveerd. En er is genoeg voor iedereen!

Aardappelsoep is een eigentijdse voorstelling over oorlog en verlies, over honger en over de weldaad van lekkere soep. Een voorstelling waarin het plezier om te vertellen en het genot om samen te eten centraal staat.

TEKST (origineel) Helga Schaus en Marcel Cremer TEKSTBEWERKING EN REGIE Jo Roets SPEL Annika Serong DRAMATURGIE Mieke Versyp SCENOGRAFIE Céline Leuchter RECEPT SOEP Peter De Bie PRODUCTIE Fatma Girretz, Pieter Smet.

CONCEPT EN VORMGEVING

Aardappelsoep wordt opgevoerd in een niet-theatrale omgeving: in een klas, in de refter of in een andere ruimte – al dan niet op school. Er is geen podium, er wordt gespeeld bij daglicht. Ondanks dat is de ruimte afgesloten van lawaai en afleiding. De situatie is reëel: een vrouw komt binnen met een tas vol verse groenten. Ze duwt, geholpen door een collega, een mobiel keukentje voor zich uit, compleet met spoelbak en kookplaat, keukengerei en soeppot. Het concept is eenvoudig: een vrouw vertelt terwijl ze soep maakt. Ze vertelt over de voedingswaarde van de ingrediënten en de manier waarop de soep wordt bereid. Maar dit is slechts het kaderverhaal. Binnen de realistische setting ontspint zich, geheel onverwacht, een ander verhaal dat zich lang geleden afspeelde. Wat zich aankondigt als een campagne voor gezonde maaltijden, wordt een meeslepende vertelling over oorlog, honger en vriendschap. Beide verhalen zijn hecht verstrengeld; er wordt telkens naadloos geschakeld tussen de realiteit van het koken en de gebeurtenissen/emoties uit het verleden. Een derde, minstens even belangrijk onderdeel van de voorstelling is het samen eten: wanneer de soep klaar is, krijgen alle kinderen een portie en de tijd die rustig op te eten. Tijdens de maaltijd kunnen ze, samen met de actrice en met elkaar, reflecteren op wat ze gezien en gehoord hebben. Het verhaal over Milena is eenvoudig maar subtiel: de afloop is bewust impliciet gehouden en laat aldus ruimte voor meerdere interpretaties. Tijdens de verschillende try-outs stelden we vast dat ieder kind een eigen versie heeft, afhankelijk van zijn/haar persoonlijkheid, leeftijd en thuissituatie.

Een gezamenlijke maaltijd is bovendien voor de kinderen een uitgelezen gelegenheid om zelf op verhaal te komen, om een verbinding te maken tussen hun eigen ervaringen en de thema's van de vertelling.

THEMA'S

het verlies en afscheid van iets of iemand dat/die je dierbaar is – hoe wordt hiermee omgegaan?

de relatie tussen ouders/grootouders en hun kinderen/kleinkinderen – hoe gaan ouders met hun kinderen om? Hoe verloopt de communicatie? Hoe kijken kinderen naar hun ouders? Wat verwachten kinderen van hun ouders?

de gemeenschappelijke maaltijd – hoe verlopen de maaltijden thuis? Wat wordt er aan tafel besproken?

oorlog

zintuigen: geur, smaak, gehoor, zicht en tastzin – alle zintuigen komen in deze voorstelling aan bod

gezonde voeding – elk ingrediënt van de soep wordt toegelicht op zijn voedingswaarde: de proteïnen in de aardappel zorgen voor sterke spieren; prei stimuleert het afweersysteem; een ui helpt tegen verkoudheid; wortelen houden je huid glad en gezond

NAVERWERKING

De kinderen hoeven niet te worden voorbereid op de voorstelling. Idealiter laten ze zich verrassen door de plotse binnenkomst van de actrice met haar mobiele keukentje. Wanneer de voorstelling wordt gespeeld in de klas, krijg je dit verrassingseffect vanzelf. Wanneer Aardappelsoep wordt opgevoerd buiten het klaslokaal, in een andere ruimte, al dan niet op school, kan je eventueel vertellen dat ze een speciale les zullen bijwonen.

Na de voorstelling kan u op verschillende manier de voorstelling verwerken:

- 1. Gespreksronde. Breng de kinderen op verhaal door hen een aantal vragen te stellen:**
Wat is er gebeurd met het varken ?
Waarover hebben Milena en haar moeder gepraat toen Milena aan het eind naar haar varken vroeg?
Heb je ooit afscheid moeten nemen van een wezen – mens of dier – dat/die je dierbaar is? Hoe gebeurde dit?
In het verhaal wordt de oorlog gepersonifieerd, alsof de oorlog een individu is. Wat doet de oorlog? Waarom komt er oorlog? Wie of wat kan de oorlog doen stoppen?
Hoe ervaar je de volwassenen – de vader, moeder, oma van Milena – in het verhaal? Hebben ze er goed aan gedaan om Milena naar tante Sonja te sturen? Of hadden ze het anders moeten aanpakken? Hoe zou jij gestroost willen worden bij het verlies van wat of wie je dierbaar is?
- 2. Teken.** Vraag de kinderen welke scène uit de totale voorstelling of uit het verhaal van Milena hen bijblijft. Laat hen deze scène tekenen. Onderaan deze bundel ziet u de tekeningen die kinderen hebben gemaakt na het zien van de oorspronkelijke voorstelling van Agora Theater.
- 3. Vertellen aan de hand van waargebeurde en autobiografische feiten.** Het Agora Theater creëerde deze voorstelling op basis van een waargebeurd verhaal. De moeder van de actrice die deze voorstelling in de originele versie speelde, had als kind een varken waaraan ze erg was gehecht. Ook de oorlog maakte ze als jong meisje mee. 'Je hoeft eigenlijk geen verhalen uit te vinden', luidt het devies van Agora Theater. 'Alle verhalen zijn al aanwezig in de levens van de mensen. Je hoeft ze enkel woorden te geven en een specifieke vorm'.

Vraag de kinderen naar een waargebeurd verhaal dat in verband staat met de thema's van de voorstelling. Stel groepjes van twee samen en laat elk zijn/haar verhaal doen aan de ander. Ieder kind vertelt in de klas het verhaal dat hij van de ander heeft

gehoord, in de derde persoon en in zijn/haar eigen bewoordingen. Eigen details en bijzonderheden moeten worden toegevoegd. Zo wordt een bestaand verhaal vervormd, krijgt het eventueel nieuwe accenten, een andere sfeer, een andere kleur.

4. **Stempelen met aardappelen.** Laat de kinderen met grof gesneden stukjes aardappelen een varken stempelen. Gebruik verschillende kleuren verf. Het varken kan eventueel worden opgesmukt met sieraden, schoentjes en kledij, zoals op het promobeeld dat bij de voorstelling hoort.

Of tover een aardappel om tot een varkentje. Dit is een voorbeeld:

LITERATUUR & ZO

Dat is heel wat voor een kat

Judith Viorst (auteur) Fleur van der Weel (illustrator)

Dit is een van de mooiste boeken over rouwen en verdriet verwerken voor jonge kinderen. Het boek, voor het eerst uitgegeven in 1971, behoort tot de klassiekers. Roetje, de poes van de ik-figuur, is dood. Het meisje is ontroostbaar. Niets is nog leuk. Mama belooft haar dat ze Roetje de volgende dag samen met papa en het buurmeisje Merel zullen begraven....

6+ | 2007

Haarlem : Gottmer

ISBN 9789025741136

Mijn opa en ik en het varken Oma*Marjolijn Hof (auteur) Judith ten Bosch (illustrator)*

Logeren bij opa is altijd een belevenis voor de ik-figuur, zijn kleindochter. Opa is bijvoorbeeld dol op pannenkoeken bakken. Hij is er zelfs verslaafd aan want als hij eenmaal begint, kan hij niet meer stoppen. Gevolg: een gigantisch pannenkoekenoverschot. Geeft niet, zegt opa, we gaan uitdelen. Ze geven aan de vogels en alle dieren die ze tegenkomen maar het duurt lang eer een kruiwagen vol pannenkoeken leeg is! Op de boerderij van de buren kan opa al zijn pannenkoeken kwijt en hij krijgt er de oplossing voor het pannenkoekenprobleem bij: een varken. Dat varken moet natuurlijk een naam hebben. Niet Bolle of Slobber maar Oma, stelt de ik-figuur voor, want:

"Een oma kunnen we goed gebruiken." En zo doet het varken Oma haar intrede in het verhaal.

* * * *

8+ | 2011

Amsterdam : Querido

ISBN 978-90-451-1188-9

De vijand*Davide Cali (auteur) Serge Bloch (illustrator)*

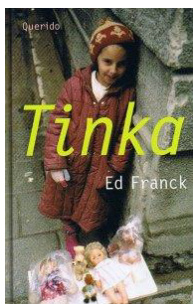
Davide Cali is geen onbekende in de (kinder)boekenwereld; hij staat bekend om zijn poëtische stijl. In dit boek over de zinloosheid van oorlog toont hij ons nog eens dat met een minimale hoeveelheid tekst een maximale sfeer bereikt kan worden. Het werd een anti-oorlogsprentenboek dat bewerkt werd door Wim Opbrouck tot een versie die ook voor Vlaamse lezers toegankelijk is.

* * * *

7+ | 2013

Leuven : Davidsfonds/Infodok

ISBN 978-90-5908-455-1

Tinka*Ed Franck (auteur)*

Oorlog door de ogen van een kind: appels als feestmaal, school als verstrooiing, buitenspelen als geschenk ... Tevreden zijn met weinig, geluk halen uit de kleine dingen. In 'Tinka' wordt prachtig de veerkracht van een kind geïllustreerd. Tinka leeft in de oorlog (in ex-Joegoslavië), maar voor haar gaat het leven door, ook al maakt de oorlog van haar emotioneel wel een volwassene, in haar spelen en doen blijf je het kind zien.

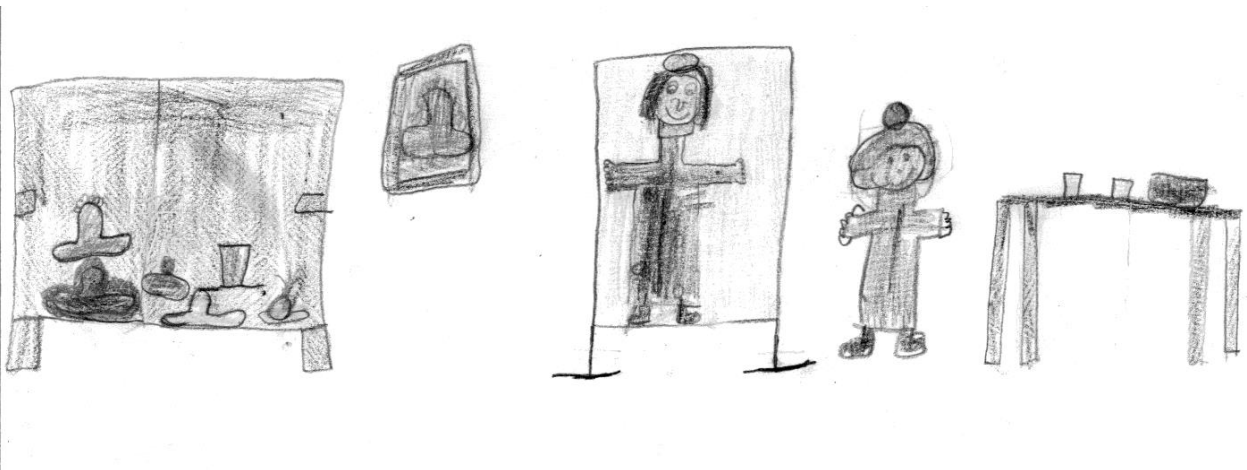
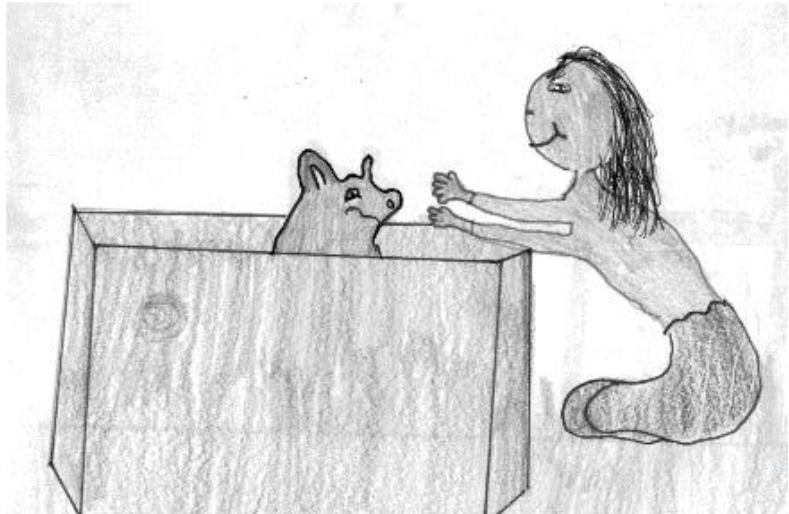
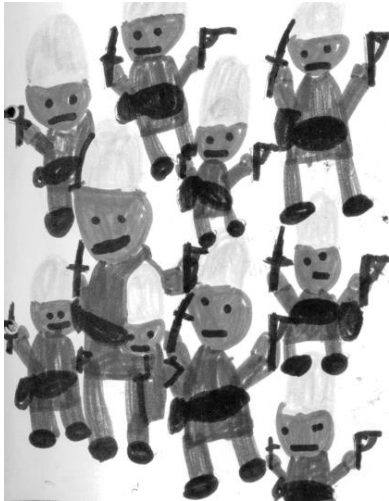
* * * *

10+ | 2005

Amsterdam : Querido

ISBN 90-451-0237-4

't Grom is een doemuseum over groenten en gezonde voeding in st Katelijne Waver. Misschien een bezoekje waar met de klas? Alle info op <http://www.tgrom.be/>

www.agora-theater.net

CONTACT PERSOON:

Roland Schumacher
roland.schumacher@agora-theater.net